

Janusz Stradecki

"Gałczyński a wzory literackie", Marta Wyka, Warszawa 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 165

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ SZCZYPKA Józef: Powtórka z polskiego. Szkice literackie. PAX. Warszawa 1969 s. 222, nlb. 2, zł 20,-

Zbiór szkiców literackich /drukowanych w "Kierunkach" 1966-1969/o twórczości Wyspiańskiego, Kasprowicza, Przybyszewskiego, Staffa, Kossak-Szczuckiej, Szelburg-Zarembiny, Zawieyskiego, Newerlego, A. Rudnickiego, Filipowicza, Dąbrowskiej, Kawalca, Myśliwskiego, Nienackiego. Autor konfrontuje swój stosunek do ich pisarstwa z sądami innych, komentuje nowe wydania dzieł tych pisarzy, przytacza szczegóły biograficzne na tle kulturalnym i obyczajowym Młodej Polski. Zbiór zawiera ponadto szkice dotyczące ogólnej sytuacji literatury współczesnej, nauki o literaturze i krytyki literackiej, a także artykuł poświęcony filmowym adaptacjom dzieł Prusa/"Faraon", "Lalka"/.

BP/38

I.Sz.

/II/ WYKA Marta: Gałczyński a wzory literackie. Indeks oprac. L. Michalska. PIW Warszawa 1970 IBL PAN. Historia i Teoria Literatury. Studia.26, s. 171, nlb. 5, zł 20,-

Praca o charakterze monograficznym. W cz. I autorka przedstawia syntetyczny zarys problematyki okresu, koncentrując się na świadomości poetyckiej pokolenia Gałczyńskiego oraz na zagadnieniu norm tradycji lirycznej obowiązujących w synkretycznym programie i działalności grupy jego rówieśników i towarzyszy z Kwadrygi. W cz. II omawia stosunek Gałczyńskiego do klasycznej tradycji lirycznej. Ukazuje sposoby wzbogacania tej tradycji w jego poetyce - od koncepcji harmonii i wizji arkaдыjskiego raj do sentymentalnej "mitologii szarego człowieka". W osobnym rozdziale analizuje przemiany zachodzące w strukturze osobowości poetyckiej Gałczyńskiego, wiążąc je z problematyką uniwersalnej kultury masowej i dochodząc do wniosku, że "ostateczną konsekwencją jego poetyki jest liryka popularna". Część III, poświęcona "kategorii groteski", zarysowuje drogę humorystycznej twórczości poety - od poetyki harmonii, rajów bajecznych i jarmarcznego buntu "w świecie na opak" do tradycji satyry racjonalistycznej i oświeceniowej poezji dydaktycznej.

BP/38

J.St.